

[Strona Główna](#) > ... > [Postępowanie Sądowe](#) > [Sprawy Cywilne](#) > [Sąd Którego Kraju Jest Właściwy W danej Sprawie?](#) > Portugal

Sąd którego kraju jest właściwy w danej sprawie?

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

 Portugalia

1 Do jakiego sądu należy się zwrócić: do sądu powszechnego orzekającego w sprawach cywilnych czy do sądu szczególnego (na przykład sądu orzekającego w sprawach z zakresu prawa pracy)?

Zgodnie z ogólną zasadą ustanowioną w prawie portugalskim sądy okręgowe (*tribunais de comarca*) są właściwe do rozpoznawania spraw niezastrzeżonych dla innych sądów oraz do wydawania orzeczeń w tych sprawach. Sądy okręgowe mają zarówno właściwość ogólną, jak i właściwość szczególną (art. 80 [ustawy nr 62/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r.](#)).

Właściwość jest podzielona między poszczególne sądy według przedmiotu sprawy, wartości przedmiotu sporu, hierarchii sądów i kryterium terytorialnego (art. 37, 40, 41, 42 i 43 [ustawy nr 62/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r.](#)).

Kwestię tę uregulowano w następujących aktach prawnych:

- [ustawa nr 62/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r. \(ustawa o organizacji systemu sądownictwa\)](#),
- [dekret z mocą ustawy nr 49/2014 z dnia 27 marca 2014 r. \(przepisy regulujące organizację sądownictwa i funkcjonowanie sądów\)](#).

2 W przypadku gdy właściwość mają sądy powszechne orzekające w sprawach cywilnych (tj. sądy, które odpowiadają za rozpoznawanie takich spraw), w jaki sposób mogę się dowiedzieć, do którego z nich należy się zwrócić?

Jak wspomniano powyżej, przyjmuje się domyślną właściwość sądów okręgowych – innymi słowy, są one właściwe do rozpoznawania spraw niezastrzeżonych dla innych sądów oraz do wydawania orzeczeń w tych sprawach. Sądy okręgowe dzieli się na wydziały (*juízos*) o właściwości szczególnej i właściwości ogólnej, a także na wydziały lokalne (art. 81 [ustawy nr 62/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r.](#)).

Aby ustalić, czy powództwo należy wnieść do lokalnego wydziału cywilnego o właściwości ogólnej czy do centralnego wydziału o właściwości szczególnej, zob. odpowiedź na pytanie 3 poniżej.

Na przykład powództwo o ustalenie stosunku prawnego w postępowaniu zwykłym w sprawie o wartości przedmiotu sporu powyżej 50 000 euro należy wnieść do centralnego wydziału cywilnego (art. 117 [ustawy nr 62/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r.](#)).

2.1 Czy istnieje rozróżnienie w hierarchii sądów powszechnych orzekających w sprawach cywilnych (na przykład sądy rejonowe są sądami niższej instancji, a sądy okręgowe są sądami wyższej instancji), a jeżeli tak, który z nich jest właściwy w mojej sprawie?

Tak. Na potrzeby zaskarżania wyroków sądów dokonuje się rozróżnienia między sądami wyższej i niższej instancji. Co do zasady Sąd Najwyższy (*Supremo Tribunal de Justiça*) rozpoznaje środki zaskarżenia w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu przekracza pułap wyznaczony dla sądów apelacyjnych (*Tribunais da Relação*), natomiast sądy apelacyjne rozpoznają sprawy, w których wartość przedmiotu sporu przekracza pułap wyznaczony dla sądów pierwszej instancji (*tribunais judiciais de primeira instância*) (art. 42 [ustawy nr 62/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r.](#)).

Wspomniane pułapy ustanowiono w art. 44 [ustawy nr 62/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r.](#)

Aby ustalić, który sąd jest właściwy w danej sprawie, należy zastosować przepisy dotyczące określania właściwości na podstawie przedmiotu sprawy, wartości przedmiotu sporu, hierarchii sądów i kryterium terytorialnego, zawarte w [ustawie nr 62/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r.](#)

2.2 Właściwość miejscowa (który sąd jest właściwy do rozpoznania mojej sprawy: sąd w mieście A czy w mieście B?).

Właściwość miejscową regulują przepisy art. 43 [ustawy nr 62/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r.](#)

Aby ustalić, czy właściwy jest sąd w mieście A czy w mieście B, należy zapoznać się z załącznikami I, II i III do [ustawy nr 62/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r.](#)

2.2.1 Podstawowa zasada ustalania właściwości miejscowej

Osoby fizyczne

Odpowiednią zasadę ogólną ustanowiono w art. 80 [kodeksu postępowania cywilnego](#) (*Código de Processo Civil*).

Osoby prawne i spółki

Odpowiednią zasadę ogólną ustanowiono w art. 81 [kodeksu postępowania cywilnego](#).

Współuczestnictwo procesowe (bierne) i pozwy zbiorowe

Odpowiednią zasadę ogólną ustanowiono w art. 82 [kodeksu postępowania cywilnego](#).

Sprawy, w których jedną ze stron jest sędzia, małżonek sędziego lub określona osoba bliska sędziego

Odpowiednią zasadę ogólną ustanowiono w art. 84 [kodeksu postępowania cywilnego](#).

Rozpoznawanie środków zaskarżenia

Zasadę regulującą właściwość do rozpoznawania środków zaskarżenia ustanowiono w art. 83 [kodeksu postępowania cywilnego](#).

2.2.2 Wyjątki od podstawowej zasady

2.2.2.1 W jakim przypadku mam możliwość wyboru pomiędzy sądem w miejscu zamieszkania pozwanego (sąd wyznaczony przez zastosowanie podstawowej zasady) a innym sądem?

2.2.2.2 W jakim przypadku muszę wybrać sąd inny niż ten właściwy dla miejsca zamieszkania pozwanego (sąd wyznaczony przez zastosowanie podstawowej zasady)?

Poniżej przedstawiono łączną odpowiedź na te pytania.

Wyjątki od wspomnianych powyżej zasad ogólnych przewidziano w art. 70–79 [kodeksu postępowania cywilnego](#).

Przepisy szczególne dotyczące egzekucji zawarto w art. 85–90 [kodeksu postępowania cywilnego](#).

Prawo pracy

Odpowiednią zasadę ogólną ustanowiono w art. 13 [kodeksu postępowania w sprawach pracowniczych \(Código de Processo do Trabalho\)](#).

Upadłość

W takim przypadku zastosowanie ma zasada przewidziana w art. 7 [kodeksu upadłościowego i naprawczego \(Código da Insolvência e da Recuperação de Empresas\)](#).

Spis inwentarza

Informacje na temat właściwości w postępowaniu o sporządzenie spisu inwentarza znajdują się w arkuszu informacyjnym poświęconym dziedziczeniu.

Świadczenia alimentacyjne na rzecz pełnoletnich i małoletnich dzieci oraz uregulowanie sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej

Informacje na temat właściwości w postępowaniach o ustalenie stosunku prawnego w sprawie o przyznanie świadczeń alimentacyjnych na rzecz osób pełnoletnich lub małoletnich, w postępowaniu egzekucyjnym w przedmiocie tych świadczeń i postępowaniach o uregulowanie sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej znajdują się w arkuszu informacyjnym poświęconym roszczeniom alimentacyjnym.

2.2.2.3 Czy strony mogą samodzielnie określić jako właściwy sąd, który w innym wypadku nie byłby właściwy?

Tak. Właściwość umowną uregulowano w art. 95 [kodeksu postępowania cywilnego](#).

3 W przypadku gdy właściwość mają sądy szczególne, w jaki sposób mogą dowiedzieć się, do którego z nich należy się zwrócić?

Właściwość poszczególnych sądów jest uzależniona od przedmiotu sporu i przedstawia się w następujący sposób:

Centralne wydziały cywilne (*Juízos centrais cíveis*)

Właściwość centralnych wydziałów cywilnych uregulowano w art. 117 [ustawy nr 62/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r.](#)

Centralne wydziały rodzinne i nieletnich (*Juízos centrais de família e menores*)

Właściwość wydziałów rodzinnych i nieletnich uregulowano w art. 122–124 [ustawy nr 62/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r.](#)

Centralne wydziały pracy (*Juízos centrais do trabalho*)

Właściwość wydziałów pracy uregulowano w art. 126 [ustawy nr 62/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r.](#)

Centralne wydziały gospodarcze (*Juízos centrais de comércio*)

Właściwość wydziałów gospodarczych uregulowano w art. 128 [ustawy nr 62/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r.](#)

Centralne wydziały egzekucyjne (*Juízos centrais de execução*)

Właściwość wydziałów egzekucyjnych uregulowano w art. 129 [ustawy nr 62/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r.](#)

SĄDY O WŁAŚCIWOŚCI ROZSZERZONEJ

Sąd do spraw własności intelektualnej (*Tribunal da propriedade intelectual*)

Właściwość sądu do spraw własności intelektualnej uregulowano w art. 111 [ustawy nr 62/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r.](#)

Sąd do spraw konkurencji, regulacji i nadzoru (*Tribunal da concorrência, regulação e supervisão*)

Właściwość sądu do spraw konkurencji, regulacji i nadzoru uregulowano w art. 112 [ustawy nr 62/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r.](#)

Sąd morski (*Tribunal marítimo*)

Właściwość sądu morskiego uregulowano w art. 113 [ustawy nr 62/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r.](#)

SAĐY WYŐSZEJ INSTANCJI

Sądy apelacyjne

Definicję, organizację i funkcjonowanie sądów apelacyjnych określono w art. 67 [ustawy nr 62/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r.](#)

Sąd Najwyższy

Organizację Sądu Najwyższego uregulowano w art. 47 [ustawy nr 62/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r.](#)

Przepisy mające zastosowanie w tej dziedzinie:

[Kodeks postępowania cywilnego](#)

[ustawa nr 62/2013 z dnia 26 sierpnia 2013 r. \(ustawa o organizacji systemu sądownictwa\)](#)

[dekret z mocą ustawy nr 49/2014 z dnia 27 marca 2014 r. \(przepisy regulujące organizację sądownictwa i funkcjonowanie sądów\).](#)

[kodeks postępowania w sprawach pracowniczych](#)

[kodeks upadłościowy i naprawczy](#)

Uwaga

Informacje przedstawione w tej części nie są wiążące dla punktu kontaktowego, sądów ani innych podmiotów i organów. Należy każdorazowo zapoznać się z treścią obowiązujących aktów prawnych i zmianami do nich.

■ Ostatnia aktualizacja: 05/02/2026

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.